

NAŠ GLAS

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisli se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence.

Izobrazba javnega uradništva.

Objavili smo že več člankov, ki so vsebovali zanimiva strokovna poročila s polja uradniške zakonodaje in prakse, katero je podal na V. mednarodnem kongresu za upravne vede, ki se je vršil pomladi leta 1933. na Dunaju, podkancelar Švicarske zvezne republike, dr. O. Leimgruber. V naslednjem objavljamo razpravo istega poročevalca o izobrazbi, ki se v posameznih državah zahteva od javnega uslužbenstva.

To vprašanje je izredno važno in je tvorilo v vseh časih, zlasti pa v zadnjih letih, po raznih državah predmet živahnih debat, zlasti med organizacijami pripadnikov različnih stanovskih društev državnega uslužbenstva. Zastopniki nižjih kategorij so stali, in še stoje na stališču, da zadošča dejanska, v službi pridobljena praktična usposobljenost, da omogoči uslužbencu dostop do najvišjih mest v stroki. Ti zastopniki nižjih kategorij vztrajno propagirajo geslo: Odprite pot najspodobnejšim!, čeprav so tako pridobljene praktične sposobnosti navadno zelo omejene in za zadovoljivo izvrševanje službe višje vrste, čeprav v isti stroki, ne zadoščajo.

Tem se zoperstavlajo pripadniki strokovno predizobraženega uradništva, ki so dosti kasneje mogli stopiti v državno službo, ker so pač morali absolvirati razne srednje in visoke šole, na katerih so si pridobili splošno in posebno strokovno izobrazbo, kar je seveda mimo tega veljalo še velike vsote. Ti zastopajo stališče, da je treba za vsako službo določeno predizobrazbo, brez katere je brezhibno opravljanje uradnih poslov nemogoče. V naši državi so zlasti znana ostra nasprotja te vrste, ki so se pojavljala, in se deloma še pojavljajo, med uradništvom pošte in železničarske stroke. — Zanimivo bo spoznati splošna načela, ki vodijo razna upravna oblastva pri reševanju tega vprašanja. Naj govori poročevalc sam:

»Ni vse za vse — tako bi se moral glasiti odgovor na vprašanje, če je predizobrazba javnemu uradništvu potrebna. Ozirati se moramo predvsem na globoko vkoreninjene različnosti mišljenja poedinih narodov glede pomembnosti uradniškega stanu in na njegov zgodovinski razvoj. Kar se tiče izbire sredstev za predizobrazbo in za nadaljnje izobraževanje uradništva moramo vsekakor poudariti dvoje splošno veljavnih načel: 1. uradnikova predizobrazba mora biti primerna njegovemu položaju v uradniški hierarhiji njegove službe, 2. izobrazba uradnika mora ostati stalno v skladu z rastočimi zahtevami njegove službe.

Vsakomur je jasno, da je temeljna predizobrazba uradništva odločilnega pomena za ugled države ali občine. Nepoučeni tujec si ustvarja svoje mnenje o državi oz. o občinski upravi po velikem delu iz izkušenj, katere si je pridobil v občevarju z javnimi organi, bodisi na državni meji, po železnicah, pri poštne okencu, v telefonskem uradu ali pa v pisarnah upravne gosposke. Povsod naj bo na pravem kraju pravi mož. Vsakdo mora, čim prevzame javne funkcije, imeti tiste sposobnosti in znanja, ki so potrebna, da more brezhibno izvrševati službo. Čim širše je uradnikovo duhovno obzorje, tem sigurnejši je njegov nastop in tem uspešnejši bo mogel predstavljati državno avtoriteto. Ker je pojem o uradništvu po svojem obsegu v raznih deželah skrajno različen, seveda ni mogoče določiti splošno veljavnih načel glede potrebne predizobrazbe.

Kjer, kakor na primer v Nemčiji in v Švici, pojem uradnika sega prav

do železniškega sprevodnika, pismonoše in obmejnega carinskega stražnika, je očitno, da se mora glede stopnje potrebne predizobrazbe in izbire izobrazovalnih sredstev med posameznimi skupinami oz. vrstami službe bistveno razlikovati.

Za najnižje uradniške stopnje javne uprave in državne prometne službe zadostuje v takih državah povprek pač preprosta šolska izobrazba, približno v obsegu osem do devet letne osnovne šole ali enako vrednega vzgojevališča. Te najnižje uradniške kategorije se spopolnujejo skoro brez izjeme iz delavskega stanu. Prav pogostoma je zanje mimo dobrega osnovnošolskega izobraževanja in zdrave človeške pameti bistven pogoj za sprejem v državno uradniško službo še redna obrtniška rokodelska predizobrazba. Ti funkcionarji skoro niso ali pa le v prav skromni meri predstavitelji državne ali občinske oblasti. Pri sprejemanju more vsaka uprava ravnati tako, kakor ji praktične potrebe to predpisujejo. Vselej bo pa treba tudi pri teh najnižjih službah paziti, da se sprejemajo vsaj le povprečno razumni in bistri ljudje, ki imajo že v krvi marljivost, zanesljivost in zvestobo do države. Bistvo uradniških nalog bo pač sem ter tja zahtevalo, da oblastva, ki sprejemajo uradnike, polagajo odločilno važnost tudi na telesno usposobljenost, postavo, zunanjo podobo in nastop.

Nekoliko drugače se že glasi odgovor na vprašanje o šolanju in stopnji predizobrazbe kandidatov za srednje uradniške kategorije. V mnogih deželah so službe teh srednjih skupin strogo vezane na pogoj neke določene predizobrazbe, z drugimi besedami, dostop do tako omejene uradniške kariere je odprt samo takim kandidatom, ki imajo popolno srednješolsko izobrazbo. V drugih državah spet se manj ali pa prav nič ne ozirajo na šolska spričevala, temveč upoštevajo samo dejansko znanje in praktično usposobljenost kandidata. Kdor se je sam primerno izobrazil, ima tam enake možnosti za sprejem kakor tekmeč, ki ima maturitetno spričevalo.

Za eksekutivno službo pri pošti in na železnicah običajno ne zahtevajo povsod dovršeno srednješolsko izobrazbo, ki je sicer potrebna za uradniško kategorijo srednje stopnje, ker bi bila to za praktične potrebe odlišna. Ponekod zadostuje dobra splošna meščanskošolska ali obrtnošolska izobrazba, združena z eno do dveletnim šolanjem v tujini ali pa dovršitev enega do dveh letnikov kake srednje šole. Ne bi imelo namreč smisla, previsoko staviti zahteve po predizobrazbi. Državna prometna podjetja ne potrebujejo le spodaj, temveč tudi v sredini zbor praktičnih, pridnih delavcev. Če imajo ti ljudje šolsko izobrazbo, ki bistveno presega službene zahteve vsakdanjosti, nastopi lahko nezadovoljstvo in nejevolja, ki moreta škodovati pravilnemu delavnemu procesu. Saj šolska izobrazba sama brez ustreznega veselja do dela itak ne more nikogar usposobiti za delo in poklic. Da uprave praktično tudi za ta službena mesta po večini izbirajo najbolj izvežbane ljudi, je v vseh državah pač posledica zakona o ponudbi in povpraševanju. Državne prometne ustanove, ki vsaj del vrhovnih vodij in svojih prvih sotrudnikov rekrutirajo iz srednjih uradniških stopenj, bodo pač same po sebi pazile, da bodo tudi za srednje uradniške kategorije pridobile omejeno število ljudi, ki imajo že spočetka s seboj možnost in potrebno šolsko izobrazbo za nadaljnja povišanja.

Ne smemo pozabiti, da so države, zlasti kar se tiče vrhovne uprave, kakor na primer Švica, kjer ima že osebe odpravništve, pisarn in registraturne službe uradniški značaj. Pogostoma se opaža, da imajo kandidati za taka uradniška mesta sicer precej dobro splošno šolsko izobrazbo, da obvladajo po en ali dva tuja jezika, da znajo voditi enostavnejše ali celo bolj komplicirano knjigovodstvo, da so uvedeni v početne pojme prava (na primer meničnega prava), da pa jim manjkajo ravno tiste veščine, katere bi v svoji službeni delavnosti zlasti potrebovali: gladko pisanje na stroj in stenografija.

V tem pogledu mnogi šolski učni načrti ne ustrezajo zadostno zahtevam javne uprave; goje sicer šolski pouk stenografskega sistema, zanemarjajo pa redno praktično vežbanje. To se bo izboljšalo, čim se uvede vsakodnevno uporabljanje stenografije za beležke med poukom, za osnutke, domače in šolske naloge v višjih razredih. Zeleti bi pa bilo da bi se v ta namen gojila okrajšana stenografija, tako imenovana debatna pisava. Obvladanje stenografije postaja vse bolj in bolj nujna službena potreba za uradništvo srednjih kategorij. Potrebno bi bilo, da je vsakdo zmožen zlahka si zabeležiti tekočo govorico in prav tako gladko brati svoj stenogram. Zato je treba zahtevati, da tudi srednje šole v svojih učnih načrtih bolje upoštevajo poučevanje te veščine, ki se le prebogostoma zanemarija kot nevažna postranska stvar.

Seveda pa leži glavno bistvo potrebne predizobrazbe za srednje uradniške skupine v vrhovni upravi, na

drugem polju. Uradniki, katerim pristojna že od početka ali pa potem, ko napredujejo do neke v naprej določene stopnje, da izdajajo oblastvene odločbe ali pa, ki morajo prej ali slej zastopati državno oblast, morajo že ob vstopu v javno službo imeti dobro splošno izobrazbo, in sicer tudi potrebno zrelost. Iz pripravnikov v srednjih uradniških skupinah, iz mladih davčnih in carinskih uradnikov, iz uradnikov pošte in železnic izhajajo v mnogih državah vodje krajevnih poslovnic oz. uradov, uradniki pokrajinskih in osrednjih ravnateljstev, deloma celo do najvišjih službenih mest, izvzemši tehnične posle. Toda tudi politična uprava rekrutira del svojega uslužbenkega podmladka za srednje in višje skupine iz uradnikov carinske in državne prometne službe, ki so se pokazali kot zelo sposobni. Potrebni minimum predizobrazbe je tod maturna ali približno toliko vredna količina znanja, izobrazba torej, katero si more vsakdo pridobiti v javnih šolah dotične dežele. Posebne strokovne šole — upravne šole, carinske, poštne in železničarske šole — kažejo določene nedostatke. Mladi ljudje, ki obiskujejo take specialne zavode, se prekmalu odločijo od ostalih krogov prebivalstva in nujno zaidejo v miselnost, ki podpira nekega duha kaste. Tako že v svoji razvojni dobi izgube dragoceno možnost, seznaniti se z nazori in težavami drugih skupin prebivalstva. Zato premalo poznajo zahteve družbe in le pomanjkljivo razmišljujejo o tem, kaj sme državljan zahtevati od dobrega uradnika, kje in kako je mogoče izogniti se trenju, ki škoduje ugledu družbe in celokupnosti.

(Konec prih.)

Uporaba spalnih voz.

Pojasnilo k uredbi o povračilu potnih stroškov.

Finančno ministrstvo je pod št. 44.101/I od 19. oktobra 1933 izdalo naslednje pojasnilo:

»V 7. odst. čl. 10. uredbe o povračilu potnih in selitvenih stroškov drž. civilnih uslužbencev št. 84.600/I od 12. decembra 1931 je določeno, da ima državni uslužbenec, kateremu gre pravica do uporabe I. razreda na železnicah in parobrodih, ob potovanju, ki traja najmanj 8 ur ponoči, pravico tudi do uporabe spalnega voza oz. kabine.

Ta določba je v uredbo št. 84.600/I doslovno prenesena iz prej veljavne uredbe o povračilu potnih in selitvenih stroškov št. 13.400/I od 15. marca 1930, ki je prvič ustanovila tako pravico drž. uslužbencev. Njen cilj je jasen: da se višjim drž. uradnikom, ki v interesu svojega ugleda in ugleda državne službe ur dolgega nočnega potovanja sploh ne morejo prebiti v potniških oddelkih, omogoči da potovanja na velike daljave ne prekinjajo zaradi prenočevanja in odpoklička. Izdana je bila pa ta določba z ozirom na tedaj veljavni vozni red po katerem so vsi vozovi vlakov, pri katerih so uvedeni spalnimi vozovi, oz. ladje v splošnem odhajali med 17. in 22. uro.

Po današnjem voznom redu pa vlaki na nekaterih dolgih progah odhajajo po 22. uri, tako da do 6. ure, dokler se po določbi 7. odst. čl. 10. uredbe št. 84.600/I noč računata, ni 8 ur. Tako je na primer na vlakih na progi Beograd—Ljubljana in Beograd—Skoplje, ki odhajajo po 22. uri. V obratni smeri pa ti vlaki odhajajo pred 22. uro, tako da uradnik po besedi določbe 7. odst. čl. 10. cit. uredbe

ne more uporabiti spalnega voza ob odhodu iz Beograda v Ljubljano ali Skoplje, pač pa jih more uporabiti ob povratku iz teh mest v Beograd.

Ker je nelogično da se za potovanje na isti razdalji, to je za potovanje, ki traja skupno isto število ur enkrat morejo uporabiti spalnimi vozovi, drugičkrat pa ne, smatral, da se mora tukaj logično tolmačiti določbo 7. odst. čl. 10. cit. uredbe, to je da se ta določba oziraje se na spredaj navedeni cilj mora tako razumeti: da uradniku, ki potuje ponoči najmanj 8 ur bodisi ob odhodu do cilja službenega potovanja, bodisi ob povratku v mesto službovanja, pripada pravica do uporabe spalnega voza, in sicer za odhod in povratek.

Iz navedenega in na podlagi I. odst. čl. 46. uredbe o povračilu potnih in selitvenih stroškov civ. drž. uslužbencev št. 84.600/I od 12. dec. 1931.

pojasnujem:

Da se določba 7. odst. čl. 10. uredbe o povračilu potnih in selitvenih stroškov civilnih državnih uslužbencev št. 84.600/I od 12. decembra 1931 more tako razumeti:

Da uradniku, ki po veljavnem voznom redu potuje ponoči najmanj 8 ur, bodisi samo ob odhodu do cilja službenega potovanja, bodisi samo ob povratku v mesto službovanja, pripada pravica do uporabe spalnega voza za potovanje v obeh smereh, to je za odhod do kraja službenega potovanja in za povratek do kraja službovanja.

S prednjim pojasnilom soglašala kontrola po odločbi splošne seje od 27. oktobra 1933, št. 114.316.

Pokojninska podlaga pri upokojitvi po 1. odst. § 268 u. z.

Pri izvajanju 1. odst. § 268. uradniškega zakona se je pojavilo vprašanje, na podlagi katerih prejemkov se po tem predpisu določi uslužbencu pokojnina. Namreč: dali je treba vzeti kot podlago za odmero službene prejemke položaja, s katerega je bil uslužbenec prej upokojen, ali pa prejemke položaja, s katerega je bil po sedanjem uradniškem zakonu upokojen.

V tem spornem vprašanju je državni svet izdal svojo rzsodbo št. 1620 od 17. januarja 1933, iz katere objavljamo zanimivo utemeljevanje stališča državnega sveta:

»Po 1. odst. § 268. u. z. oseba, ki se je vrnila v državno službo, pa je bila upokojena za časa veljavnosti prejšnjega zakona, ko za uslužbenca njegove stroke še ni bila določena službena doklada, a se upokoji pred potekom triletnega roka od dne povratka v službo, ne more dobiti pokojninskih prejemkov po tistem zakonu, ki je veljal, ko je bila ta oseba upokojena. Po 2. odst. istega zakonskega predpisa se v tem primeru, kadar se mora uslužbencu določiti pokojnina po prejšnjih predpisih, računa v službeno dobo čas, katerega je prebil po povratku v službo, pokojninska podlaga pa

bodo prejemki po prejšnjem zakonu, ki ustrezajo zakonu in položaju, s katerega je bil uslužbenec upokojen. To pomeni, da se morajo takemu uslužbencu določiti pokojninski prejemki po prejšnjemu zakonu in položaju, s katerega je bil prej upokojen, ne pa po položaju, na katerega je bil na novo postavljen, kakor se navaja v tožbi.

Ker je pa tožilec, ki se je vrnil v službo, bil prej upokojen ob času, ko je veljal zakon, ki za uslužbenca njegove stroke ni določal službene doklade, a je bil upokojen pred potekom treh let od dne povratka v službo, zato so mu tudi pokojninski prejemki skladno s 1. in 2. odst. § 268. u. z. pravilno določeni po položaju, iz katerega je bil prej upokojen.

Zato je tožitelja z zahtevo, naj mu se pokojnina odmeri po položaju, na katerega je bil reaktiviran, treba odbiti, ker ta njegov zahtevek v zakonu ni utemeljen.«

Obleke kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna J O S. R E I C H.

Odmera pokojnine organom finančne kontrole.

Neki upokojeni preglednik fin. kontrole, kateremu se z odločbo o odmeri osebne pokojnine niso priznale razne ugodnosti iz prejšnjih zakonov glede ugodnostnega specialnega računanja službenih let, je vložil tožbo na državni svet. Ta jo je odbil z naslednjim utemeljevanjem:

»V § 248. uradniškega zakona iz leta 1931. je predpisano, da veljajo določbe tega zakona za tiste drž. uslužbenca, ki so bili na dan uveljavljenja zakona v aktivni državni službi ali ki po tem dnevu stopijo vanjo, ne glede na zakonske predpise, ki so veljali pred uveljavljenjem tega zakona.

Iz spisov tega spora se vidi, da je bil tožitelj upokojen ob času veljavnosti uradniškega zakona iz leta 1931., ter so za odmero njegove pokojnine veljavne določbe tega zakona (§ 248. u. z.).

Po § 277. navedenega zakona je določeno, da vse določbe dosedanjih zakonov, s katerimi se urejajo odnosi drž. uslužbencev, kolikor s tem zakonom že niso izrečno ukinjene, prenehajo veljati z dnem uveljavljenja uradniškega zakona iz leta 1931., izvemši določbe, ki so s tem zakonom izrečno ostale še v veljavi.

Ker pa določbe § 46. (bivšega avstrijskega; op. ur.) predpisa za finanč-

no stražo iz leta 1907. in čl. 72. zak. o organizaciji fin. kontrole iz leta 1922. niso z nobeno določbo uradniškega zakona iz leta 1931. bile ohranjene v veljavi, zato so iste prenehale veljati z dnem uveljavljenja uradniškega zakona iz leta 1931. ter se zaradi tega tožitelju ne morejo priznati ugodnosti, katere predvidevajo ti predpisi.«

Državni svet je zato tožbo zavrnil in rzsodil, da mora tožitelj, plačati zanj tako v znesku 400 Din. To pa navzlic temu, da je bila taista tožba v nekem, sicer nebitnem delu vendar le vsaj deloma opravičena. Glede tega je namreč državni svet še dodal naslednjo ugotovitev, ki more služiti kot izraz njegovega načelnega stališča:

»Tožiteljeve navedbe, da sta mu za pokojnino dva dneva premalo priznana in da je zaradi tega odločba napsrotna zakonu, se ne morejo upoštevati (dasi so pravilne, ker je bila ministrska odločba v ti točki pomanjkljiva oz. napačna; op. ur.), ker ta doba sploh ne vpliva na odmero količine njegove pokojnine.«

★ **PORAVNAJTE** ★
NAROČNINO!

Jules Lemaitre:

Terzit.

Na robu Ilijade.

Bil je to najgrši izmed vseh mož, kar jih je bilo prišlo pred Iliom. Škilil je, bil je kruljav, grbast in na ošljeni glavi mu je poganjalo nekaj razkuštranih las. Z zadirnim glasom je zasramoval Agamemnona:

»O Atrid, tvoji šotori so polni brona in lepih žensk, katere pred vsemi damo tebi kadar zavzamemo kako mesto. Kaj bi še rad?«

In obrnivi se k vojščakom:

»Bojazljivci! Ahajke ste in ne Ahajci! Vrnimo se z ladjami na naše domove. Pustimo ga samega pred Trojo, da si bo kupičil plen. Potlej bo videl, če nas potrebuje ali ne. Mar ni žalil Ahila, ki je boljši bojevnik od njega in mu odnesel nagrado? Zares, Ahil ima mehko dušo, sicer Atrid, bi bila to tvoja zadnja nesramnost!«

Toda božanski Uliks je pogledal Terzita in mu dejal:

»Le tiho, ti neutrudljivi blebatač! Če te še kedaj dobim, da bevškaš, kakor pravkar, naj mi glava pade z ramen, če te ne zagrabim s svojo močno roko, te slečem do nagega in te ne ženem z batinami prav do ladji!«

Dejal je in ga oplazil s svojo kraljevsko palico preko hrbtna in po plečih. In Terzit se je skrivil, plakaje od jeze. Kraveča bula mu je zrasla na hrbtu od udar-

ca z zlatim žezlom. In sedel je, trepetaje in zdihovaje, da ga je bilo grdo videti.

In Ahajci so se krohotali na vse grlo. Spogledovali so se med seboj in si govorili:

»Zares, Uliks je že izvršil na tisoče sijajnih činov, bodisi z modrimi nasveti, bodisi s svojim vojaškim znanjem. Toda najboljše, kar je storil, je to, da je zamašil usta temu zmerrajočemu hujskaču.« (Ilijada, II. spev.)

Ker se Terzit ni mogel z močjo maščevati nad Ulikom, si je izmislil zoper njega premeteno zvijačo, da bi mu zadal bolečine v srce.

Dolgo je govoril na tihem z nekim malovrednim vojakom, ki mu je bilo ime Stiraks in s katerim se je rad upijanjal pri trgovcih z žganimi pijačami, ki so bili šli za ahajsko vojsko.

Stiraks je med pogovorom majal z brado v znak pristanka.

»Si dobro razumel?« je vprašal Terzit.

»Čudovito,« je odgovoril Stiraks, »in storim, kakor si mi rekel. Toda kaj mi boš pa dal?«

»O joki!« je povzel kruljavec, »poglavariji nam pokradejo najboljši plen. Vendar sem si mogel nagrabiti nekaj manjših reči. Polovico od tega ti dam.«

Drugi dan se je Stiraks preoblekel v feničanskega kupca in šel obiskat Uliksa v njegovem šotoru.

»Božanski Uliks,« mu je rekel, »ladja se mi je potopila in zagnalo me je na oba-

Proti ovaduštvo.

Iz dunajskega glasila avstrijske zveze javnih uslužbencev »Reichsverband der öffentlich Angestellten« posnemamo naslednji zanimivi članek, čigar nauk bi mogel služiti tudi mnogim izmed nas, saj so si dandanes razmere med državnim uslužbenstvom po vseh državah precej podobne.

Avstrijsko upravno sodišče na Dunaju je v neki pravdi proti koncu minilega leta rzsodilo, da je v upravnem postopku nedopustno izreči obzodbo na podlagi izpovedi priče, ki je ostala neimenovana. To rzsodbo utemeljuje dunajsko upravno sodišče med drugim tudi z naslednjimi razlogi:

»Z izpodbijano rzsodbo je bilo spoznano, da je pritožnik zakrivil prekršitev po §§... in je bil obsojen na zapor 14 dni, ker je dne... na shodu v N. hudo klevetal zveznega kancelarja. Rzsodba je utemeljena s tem, da je kaznivi dejanski stan dokazan z izpovedjo priče. —

Upravno sodišče je moralo smatrati vse postopanje kot bistveno pomanjkljivo, zato, ker zaupnik, ki je kriminalnemu uslužbencu o žaljivem govoru pritožnika poročal, v postopanju ni bil imenovan in ni bil redno zaslišan.

Še le tedaj bi oblastvo moglo sklepati, ali je treba — da se dokaže objektivni dejanski stan — zaslišati tudi priče, katere je predlagal pritožnik. Ker pa ime zaupnika ni bilo navedeno, si oblastvo ni moglo ustvariti sodbe o osebnosti in verodostojnosti zaupnika,

prav tako pa tudi okrivljeni ni imel prilike, da bi se bil v tem pogledu mogel uspešno braniti. Ocenjanje verodostojnosti zaupnika ni mogoče prepustiti preiskujočemu organu, temveč mora odločujoče oblastvo to samo izvesti. Tudi iz določil §§... po katerih se mora osumljencu nuditi možnost, da se k izpovedim prič izjavi oz. da se pouči o uspehih dokaznega postopanja in da k istem zavzame svoje stališče, sledi, da je bilo treba osumljencu naznaniti zaupnika, ki je ovdil žaljivi govor.« — Zato je upravno sodišče obsojenca oprostilo.

Ta utemeljitev je dandanes zlasti za to vredna pozornosti, ker je bila izdana v dobi, ko se razni nizkotni elementi poslužujejo vseh vrst anonimnih ali »zaupnih« ovadb, katerih si javno, zlasti še obdolžencu v obraz ne upajo ponoviti. Če ima posameznik pogum očitati nekemu nedopustno ali kaznivo delo, naj ima še pogum, zastopati svojo ovadbo s polnim imenom, da se bo obdolženec mogel braniti proti obdolžitvam. Ovaduštvo je značilen znak naše dobe in cvete z enako bohotnostjo v vseh državah Evrope, zelo bujno tudi med javnimi nameščenci vseh strok. Dolžnost vsakega poštenega drž. uslužbenca pa je, da takih ničvrednih elementov, ki jim gre vselej v poglavitem le za dosego umazanih ciljev, zlasti za lastno gmotno korist, ne trpi v svoji družbi. Še zmerom velja med poštenjaki povsod stara prislovica: »Der größte Schuft...«

Sestava oddelkov državnega sveta in njih področje za leto 1934.

I. oddelek.

Sestava oddelka: Predsednik drž. sveta — predsednik oddelka g. Radojlovič P. Dragoljub; člani: gg. Mušički dr. Mita, Rošič dr. Maksimilijan, Damjanović Božidar in Svetek dr. Fran. — Namestnika: gg. Matanović K. Aleksa in Pečić dr. Teodor. — Področje oddelka: Predmeti predsedništva ministrskega sveta, ministrstva za zunanje posle, ministrstva za notranje posle, ministrstva za trgovino in industrijo, oddelka za vere ministrstva pravde, vse samoupravne stvari in spori o pristojnosti.

II. oddelek.

Sestava oddelka: Podpredsednik državnega sveta — predsednik oddelka g. Barić dr. Josip; člani: gg. Sardelič dr. Rudolf, Vildović Antonije, Čubrović dr. Pavle in Milovanović Žarko. — Namestnika: gg. Leovac J. Dragiša in Svetek dr. Fran. — Področje oddelka: Predmeti ministrstva za prosveto, ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, ministrstva za telesno vzgojo naroda, ministrstva za

kmetijstvo z vsemi predmeti agrarne reforme, najsi je po njih izdal odločbo minister ali pa kakšno upravno sodišče.

III. oddelek.

Sestava oddelka: Predsednik oddelka — član državnega sveta g. Sagadin dr. Štefan; člani: gg. Babić Živojin, Supilo dr. Đivo, Hacić Osman Nuri in Tavrić Sibin. — Namestnika: gg. Ivanišević Milisav in Čubrović dr. Pavle. — Področje oddelka: Predmeti ministrstva za vojsko in mornarico in ministrstva za gradbo.

IV. oddelek.

Sestava oddelka: Predsednik oddelka — član državnega sveta g. Jovanović dr. Radoje; člani: gg. Nešić Stovan, Perković Ante, Leovac J. Dragiša in Matanović K. Aleksa. — Namestnika: gg. Nikolić Vojislav in Pišteljić Luka. Področje oddelka: Personalni predmeti ministrstva za finance (postavitve, napredovanja, odpustitve, pokojnine) in ostali administrativni predmeti tega ministrstva; predmeti ministrstva za šume in rudnike in ministrstva pravde (brez oddelka za vere).

lo, ne daleč od tod. Prihajal sem z Itake, kjer sem nekaj kupčeval in kjer sem videl modro Penelopo. Mislil sem, da ti bo prijetno, če izveš od nje kaj novic.«

»Kako ji gre?« je vprašal Uliks.

»Prav dobro,« je odgovoril Stiraks.

»Saj ni videti preveč nesrečna?«

»Zdela se mi je, v bistvu, malce otožna. Toda ima dobre sosedo, ki jo tolažijo in ki jih pogostoma vabi na gostije. So to knezi s Ksantosa, Zakinta, z Duihija in še drugi. Lepi Antinoos se zlasti vneto vrti okoli tvoje žene in jo zabava po najboljših močeh. Prav nič se ne dolgočasijo, božanski Uliks, v tvoji palači na Itaki!«

Junak ni genil, bodisi, da je bil prepričan o Penelopini zvestobi, bodisi, da je bil neobčutljiv za to pripovedovanje. Toda iznenada je silovito zamahnil s svojo kraljevsko palico po Stiraksovem hrbtu.

Stiraks je kričaje pobegnil in našel Terzita, čepečega za tamarisko.

»No torej?« je vprašal krivonožec.

»Izvršil sem tvoje naročilo,« je rekel Stiraks. »Zato sem prejel silovito batino. Tu ti jo vračam.«

In oberoč ga je oplazil s palico.

Terzit si je izmislil novo zvijačo.

Priplazil se je v Ahilov šotor. Pelejev sin je molče in mračen sedel na bogatih preproгах.

»Svetli Ahil,« je rekel Terzit. »Ni mogoče tajiti, da so Agamemnon in ostali poglavariji ostudno ravnali s teboj. Že večkrat sem jim povedal, kar jim gre. Toda Uliks

me je kruto udaril s žezlom. Na mojem hrbtu moreš videti sledove.«

»Pusti me v miru!« je rekel Pelejev sin.

»Ti si,« je nadaljeval Terzit, »najpogumnejši vseh borec — a jaz, jaz nisem nič. Toda veliki se morejo včasih prav koristno poslužiti malih. Oba enako sovraživa Uliksa. Združiva najini mržnji. Če me hočeš na tihem uporabiti zoper kralja z Itake, se ne bo dolgo zamgoslavno veselil tvoje nesreče. Zakaj, čeprav sem šibkega telesa, moj duh ni neploden v vojnih zvijačah...«

»Pusti me v miru!« je povzel junak.

In Terzit je začutil, kako ga je kraljevska palica Pelejevega sina trdo oplazila po plečih.

Tedaj je prisegel Terzit, da se bo maščeval nad Ahilom.

Vedel je, kako sta prijateljsko povzela Ahil in Patroklos, in mislil je, da bi bilo najobčutljivejše zlo, katero bi jima mogel prizadejati, če bi zasejal mednja ljubosumnost in sovraštvo.

Vedel je tudi (zakaj ves dan se je plazil okoli šotorov in pobiral obrekovanja), da je Patroklos imel rad eno izmed ujetnic, ki ji je bilo ime Myra in da je to lepo dekle opazil tudi vrli Ahil.

Tedaj je nekega jutra, ko se je Patroklos pred taborom Myrmidoncev uril v metanju kopja, približal Terzit in ga je pričel z zanimanjem opazovati, z vzkliki odobravaje vsak lučaj. Nato je, ne brez napora

V. oddelek.

Sestava oddelka: Predsednik oddelka — član državnega sveta g. Škarja Ivan; člani: gg. Miličič dr. Petar, Ivanišević R. Milisav, Nikolić Vojislav in Pišteljić Luka. — Namestnika: gg. Kerbler dr. Slaviša in Krstić Nikola. — Področje oddelka: Predmeti ministrstva za promet in disciplinsko kazniva dejanja, kakor tudi vobče predmeti po pritožbah zoper odločbe upravnih oblastev o disciplinsko kaznivih dejanjih državnih uslužbencev.

VI. oddelek.

Sestava oddelka: Predsednik oddelka — član državnega sveta g. Jančulović Lazar; člani: gg. Spasojević Janko, Kerbler dr. Slaviša, Pečić dr. Teodor in Krstić Nikola. — Namestnika: gg. Damjanović Božidar in Tavrić M. Sibin. — Področje oddelka: Ca-

rinski predmeti, trošarinski predmeti, vsi spori po zakonu o taksah, predmeti o devizah in valutah, monopolska kazniva dejanja, neglede na to, katero upravno sodišče je izdalo odločbo; vsi predmeti o samoupravnih davščinah in predmeti po zakonu o neposrednih davkih, najsi je izdal odločbo minister ali upravno sodišče, kakor tudi predmeti zemljiškega katastra.

Sodbe upravnih sodišč pridejo v oddelke, v katere spadajo po predmetu.

Spori, ki so osnovani s tožbami zoper odločbe bana, komandanta žandarmerije ali zoper odločbe drugega oblastva o službenih razmerjih državnih uslužbencev, spadajo v pristojnost tistega oddelka državnega sveta, v čigar pristojnost spadajo predmeti tistega ministrstva.

vajska postaja pred hišo (poleg mitnice).

Plesni večer. »Združenje poštno-hranilniških nameščencev«, sekcija v Ljubljani, priredi v soboto dne 3. februarja ob pol devetih v Trgovskem domu svoj prvi plesni večer. Dobiček je namenjen za bolniški sklad iste organizacije. — Vsem državnim uradnikom je vstopnina znižana na Din 10'. Namestu vabila velja železniška ali uradna legitimacija.

Občni zbor računskih uradnikov. Letošnji redni občni zbor ljubljanskega pododbora Združenja drž. računskih uradnikov je bil sklican za dan 30. januarja t. l. v Ljubljani.

Ocenjevanje nižjih poštних uslužbencev. Odbor Združenja p. t. t. zvančnikov in služiteljev je načel vprašanje ocenjevanja poštних nižjih uslužbencev. Odkar je bil uveljavljen uradniški zakon iz leta 1931., se je v poštni upravi namreč uvedla paksa, da se zvančniki in služitelji p. t. t. stroke ocenjujejo redoma samo kot »dobri«, le v prav izjemnih primerih pa kot »prav dobri«. Odličnih ocen isti sploh ne dobe, ker imajo baje po ti praksi kvalifikacijo za oceno »odličnih« samo uradniki in predstojniki uradov. Zato bo odbor navedene organizacije storil potrebne korake, da se ta nepravilna in v zakonu docela neutemeljena praksa odpravi in se tudi poštним nižjim uslužbencem, če to zaslužijo, prizna ocena »odličnih« enako kakor uradnikom.

Brezplačni prevoz gradiva železniških uslužbencev. Po pravilniku o ugodnostih na drž. železnicah za osebe je prometnih naprav je določeno, da more prometno ministrstvo aktivnim železniškim uslužbencem, ki nimajo lastne hiše, dovoliti brezplačen prevoz gradbenega materiala za hišo, katero uslužbenci grade sami zase. Po nedav-

nem pojasnilu prometnega ministrstva velja ta ugodnost tudi za hiše, katere aktivni železničarji zidajo izven službenega kraja.

Zvišanje poštne za inozemstvo. Od 1. januarja je zvišana poština za pošiljke v inozemstvo. Odslej se plača za navadno pismo v inozemstvo do 20 g namesto dosedanjih Din 3'— poština Din 3'50. Za dopisnice se pa odslej plačuje poština Din 1'75. Za Italijo velja odslej za pisma poština Din 3'—, za dopisnice pa Din 1'50.

da se obvarujete resnih boleznih kot posledice prehlada, toda tudi v osvežitev, za mlado in staro:

Iz organizacij.

Organizacijski spori v poštni stroki. Med Združenjem p. t. t. uradnikov (UPU) in Združenjem p. t. t. zvančnikov in služiteljev se vrši že delj časa tiha a zato nič manj ostra borba. Navzlic temu, da je državni svet razsodil, da imajo nižji uslužbenci poštne stroke, t. j. zvančniki in služitelji, pravico do lastne organizacije in je bila ista tudi od pristojnega ministrstva odobrena, še vedno agitirajo nekateri pristaši UPU med nižjimi poštными uslužbenci za pristop. Tako so n. pr. nekateri odboriki drinske banovinske sekcije Združenja zvančnikov in služiteljev zaradi agitacije uradniške organizacije pristopili k UPU, ostali odboriki so pa vztrajali pri lastnem združenju in izvolili nov odbor in ponovno ustanovili sekcijo Združenja p. t. t. zvančnikov in služiteljev v Sarajevu.

Zveza železničarskih organizacij — nemogoča. Po objavi »Glasnika železničarskih činovnikov« je UJNZB odgovorilo na poziv Združenja železniških uradnikov, naj bi se ustanovila zveza vseh železničarskih organizacij, v negativnem smislu. Navedeni Glasnik objavlja, da noben od obeh razlogov, katera navaja UJNZB za svoje ne-

gativno stališče, ni prepričevalen. Razlog, da poleg velike nacionalne organizacije ni treba, da postojе še druge, in da imajo vse dovolj prostora v nacionalnem združenju, se zdi neutemeljen, ker je tudi Združenje železniških uradnikov zavedno in iskreno nacionalno in patriotično. Nacionalizem mu je nujen pogoj vsega dela in gre vse njegovo dejansko udejstvovanje v tem smislu. Na argument raznih »unionistično-organizacijskih koristi« pa navaja Glasnik, da doba sama naravnost diktira dekoncentracijo raznovrstnih organizacij in nujno zahteva, da obstoje samo strokovno ločena društva, ki zbirajo v sebi samo člane iste stroke in iste vrste.

Organizacija nezaposlenih učiteljskih abiturjentov. V savski banovini je prav tako kakor pri nas veliko število učiteljskih abiturjentov, ki nimajo služb. Zato se je v Zagrebu ustanovil pri učiteljskem društvu »Jedinstvo« poseben odsek nezaposlenega učiteljstva, ki bo skrbel, da se absolventi učiteljstva ne odtujijo svojemu poklicu. V Zagrebu se uredi tudi posebna knjižnica v ta namen.

Vestnik.

Iz novega finančnega zakona. Po časopisnih vesteh je v čl. 17 osnutka novega fin. zakona za proračunsko leto 1934/35. pooblastilo za fin. ministra, da more kot izredno davščino zvišati uslužbenski davek za 1% vseh dohodkov tistih uslužbencev, ki so temu davku podvrženi. Izvzeti naj bi bili od zvišanja orožniki, granicirji, podčastniki in upokojenci s pokojninami, ki so bile odmerjene po zakonih, veljavnih pred 1. septembrom 1923. Razen teh drž. uslužbencev naj bi bili izvzeti še od zvišanja uslužbenskega davka dnevničarji in nekvalificirani ročni delavci ter hišna služinčad.

Vračunanje dnevničarskih služb za pokojnino. Državni svet je na svoji splošni seji od 23. in 25. sept. 1933 pod št. 27.400 načelno odločil, da se čas iz 3. točke, 1. odst., § 270. uradn. zakona oz. čas iz 3. točke § 258 zak. o drž. prom. osebju, t. j. dnevničarska služba mora vračunati tudi za odmero pokojnine od položajne doklade. Zaradi nejasnih predpisov navedenih zakonov se mnogim uslužbencem, ki so bili upokojeni po uveljavljenju teh zakonov, dnevničarska leta, t. j. vsa služba pred definitivno nastanitvijo, za odmero pokojnine od položajne doklade niso računala, posameznim se celo ta leta niso priznala niti za temeljno pokojnino. Kdor se je pa pritožil na državni svet, je naknadno prejel popravljeni dekret o odmeri pokojnine.

Pozimi vroč, poletj ohlajen! V resnici je zelo poceni kavni napitek Kathreiner Kneippova sladna kava s pravim »Francovim« dodatkom. Hranljivo, prijetno in tečno!

Še o zvezi upokojenških organizacij. Somborski organ Udruženja jugoslovenskih penzionera za dunavsku banovinu, »Naša Reč«, od 18. jan. t. l. objavlja v poročilu navedene organizacije o delovanju v minilemu letu med dru-

gim, da je bila na anketi v Slav. Brodu dne 14. in 15. oktobra 1933 sprejeta resolucija, v kateri sta tudi ti dve točki: »1) Našemu (t. j. somborskemu) združenju je poverjeno vodstvo vseh bratskih združenj v državi, z drugimi besedami vodstvo začasne zveze; 2) Naš list »Naša Reč« je sprejet za skupni organ vseh združenj v državi.« — Iz istega lista od 25. oktobra 1933, kjer je objavljeno celotno besedilo iste resolucije, sprejete na navedeni anketi, pa ni razvideti, da bi bili v resoluciji vsebovani tudi citirani dve točki. Zato se zdi, da je ali to zadnje poročilo netočno ali pa je objavljeno besedilo resolucije bilo že spčetka nepopolno in nepravilno.

Železniške legitimirane upokojenecem. Do leta 1930. so imeli upokojeni uradniki in uslužbenci državnih železnic legitimirane s pravico do neomejenega števila voženj po režijski ceni. Od leta 1931. je ta ugodnost skrčena na 12 voženj na leto. Prejeli smo pismo nekega našega naročnika, ki nam poroča, da so bili železniški upokojenci v njegovem kraju po načelniku postaje v P. pozvani, naj najkasneje do 10. decembra 1933 predložijo svoje legitimirane postajnemu načelniku, da jih pošlje v Ljubljano železniški direkciji za podaljšanje. Večina železniških upokojenecv je legitimirane predložila v nadi, da jih bodo prejeli še pred božičem, ko morajo potovati nekateri k sorodnikom, drugi pa v mesto zaradi nakupovanja. Na žalost jih do 11. januarja, ko je bilo pismo oddano, še niso prejeli, tako da niso legitimirane mogli izkoristiti in so utrpeli precejšnjo škodo. Naš dopisnik sprašuje, kdo mu bo to škodo povrnil?

Državni upokojenci ljubljanski se vabijo na družabni večer v soboto dne 10. februarja t. l. zvečer ob 7. uri v gostilno »Kmet« v Zgornji Šiški, tram-

izpuli sulice iz tarče, kamor so se bile zapile, in jih uslužno prinesel mlademu junaku.

»Hvala,« je rekel Patroklos.

»To je čudovito!« je rekel Terzit. »Sam Ahil bi bil manj ročen... Toda kadar si ljudje ustvarijo neko mnenje, se ga drže za zmerom in niti ne razmišljajo več o njem. Za vse ljudi velja, da ni noben izmed Ahajcev enak Pelejevemu sinu.«

»In ta nazor je prav pameten,« je rekel Patroklos. »Ahil je najlepši izmed Ahajcev, najspretnejši lokostrelec, najboljši voznik, najboljši jezdec in najbolj neustrašen bojevnik.«

»Seveda,« je rekel Terzit. »Bogovi so mu dali silno in gibčno telo. Drugim so podelili bister razum ali dar vezanja besed ali da znajo zlagati skladne pesmi. Toda ljudje po navadi časte moč nad vse stvari.«

»To je res,« je rekel Patroklos. »Toda Ahil ni samo močan in lep. On tudi razumno govori in zлага pesmi, katere potem prepeva, spremljuje se na liri.«

»Drugi,« je rekel Terzit, »prav nič ne zaostajajo za njim v ti točki. Ves svet, svetli Patroklos, pozna tvojega dražestnega duha... Toda ker je sin boginje, ima Ahil za prostovoljne služabnike može, ki so mu morda enako vredni... To kar ti tu pripovedujem, to misli tudi mnogo Myrmidoncev.«

»Ahil je moj prijatelj,« je odvrnil Patroklos.

Patroklos je utrujen sedel pred šotor. Neka ujetnica mu je prinesla poln vrč vina in srebrno kupo z vrezanimi okraski.

Povabil je Terzita, naj pije z njim.

»Kako je ime sužnji?« je vprašal kruljavec.

»Myra.«

»Ah?« je dejal Terzit. In tajinstveno je vzdihnil.

Dodal je:

»Res je zelo lepa.«

»Nadvse rad jo imam,« je rekel Patroklos.

»Pa je nimaš samo ti,« je rekel Terzit.

»Kaj hočeš reči?«

»Ah nič... to so tako prazne besede... Saj na vse zadnje ni povoda, da ne bi verjel, da ti je Myra zvesta.«

»Čemu ti ovinki? Ne govoriš kakor svoboden človek.«

»To je zato, ker se te bojim užalostiti.«

»Sumničenje in dvom so včasih mučnejši kot resnica sama. Govori! Sicer...«

»Milost!« je moledoval Terzit. »Myro tudi svetli Ahil motri z dopadanjem, no, to je vsa resnica.«

»Pa Myra, mar to vé?«

»Zdi se.«

»In kako sprejema to?«

»Pripovedujejo, da ji ni zoprno.«

»Pa si gotov o vsem, kar pripoveduješ?«

»Pri Zenu in pri bogovih nesmrtnega Olimpa, pri črnem Hadu in pri podzemljskih bogovih, pri...«

»Poberi se! Poberi se!« je zaklical Patroklos.

Terzit je odšel, začuden, da tokrat ni bil tepen. Toda malo nato se je priplazil skozi grmovje do Patroklova šotora in skozi luknjo videl mladega junaka, ki se je zdela, da z vprašanji pesti Myro, lepo ujetnico, ki je jokala.

Nato je videl, kako je Patroklos prijel Myro za roko in jo naglo peljal proti Ahilovemu šotoru.

»Vse gre dobro,« si je mislil kruljavec.

»Očividno se zavadata drug drugega.«

Skril se je za šotorom Pelejevega sina in nastavljal uho. Že vnaprej se je veselil silovitih besed in žalitev, s katerimi se bo sta junaka brez dvoma obsipala. Toda ves presenečen je slišal, kako je Patroklos govoril:

»Božanski Ahil, moj predragi prijatelj, zakaj nisi spregovoril? Zeliš si to dekle in to je bolj všeč nego jaz, kar je čisto prirodno. Če bi me neki hudobnež ne bil obvestil, bi bil ti trpel zaradi mene, ti, ki ga ljubim bolj od vseh smrtnikov in mnogo bolj od vseh žensk. Ne bi bil vedel tega, ojoj! In ti bi me bil morda sovražil zaradi neke ujetnice. Toda vzemi si jo, dam ti jo, da me boš zmerom ljubil.«

»Dragi Patroklos,« je odvrnil Ahil, »bogovi so ti vdihnili prekrasnega duha. Toda preveč me tlači žalost, da bi se mogel danes radovati tvojega daru.«

»Daj, naj teko ure, prijatelj in obrži Myro, prosim te. Mila je, obzirna, tiha in vsaj njena navzočnost ti bo prijetna.«

To izgovorivši je Patroklos odšel iz Ahilovega šotora. Zagledal je Terzita, ki je bil videti ves iz sebe od presenečenja, ko ga je opazil.

»Le pomiri se,« mu je dejal Patroklos. »Ne bom te tepel, ubogi mož. Nimaš dovolj moči, da bi me vznemiril. Razburjaš se, češ, da so bogovi neenako porazdelili dobrine med zemljane. Toda tvoja jeza je nekoristna in razen tega, če malo bolje pogledaš stvari, ti bo nepravilnost te delitve postala manj grenka. Usoda je obložila Ahila s svojimi darovi: toda umreti mora v cvetu mladosti. In jaz, ki me ti brez dvoma zavidaš, tudi jaz ga ne bom preživel, če celó ne umrem pred njim. Usoda ti je odrekla lepoto, moč in bogastvo, toda dala ti je iznajdljivega duha, s katerim bi mogel ugajati možem in celo ženskam, da bi te ljubile zaradi njega, če bi le sam hotel. Bil bi manj nesrečen, če bi ne bil hudoben in če bi se mimo tega še zavedal, da smo mi vsi smrti zapisani... Na svidenje, ubogi Terzit.«

Pohabljenec ni nič odgovoril. Toda dvoje drobnih solza mu je trpko privrelo iz oči...

Zadružne vesti.

Borci in zadružništvo. Akcijski odbor Zdrženja borcev, ki združuje v skupno organizacijo društva vojnih dobrovoljcev, bojevnikov, vojnih invalidov, četnikov in rezervnih oficirjev, je priredil v Ljubljani dne 7. januarja t. l. sijajno obiskani javni zbor v proslavo pete obletnice manifesta Nj. Vel. kralja od 6. januarja 1929. Zastopnik vojnih dobrovoljcev, ljubljanski industrijec in trgovec g. Stane Vidmar, je med drugim izvajal tudi naslednje o zadružništvu. Po »Jutru« posnemamo tale odstavek: »Predaleč bi nas vedlo, če bi posvetili nekoliko v zakulisne borbe proti našemu zadružništvu, borbe, ki se vodijo proti tej hrbtenici našega gospodarstva, naše gospodarske samostojnosti in neodvisnosti. Mi vse to vidimo, pa zato tudi jasno izjavljamo: da nam je to zadružništvo prav posebno pri sreči, da ga bomo branili z vsemi silami. Nam je vseeno, iz katerega izhodišča je zraslo, naše je vse, in zato bomo vsako izpodkopavanje zadružništva zaradi starih strankarskih računov smatrali za izdajstvo naših narodno gospodarskih interesov. Kdor koli se bo dotaknil našega zadružništva, bo zadel ob vso udarno silo našega očičevalnega pokreta.« — Tudi proti zadružništvu državnih uslužbencev se vodi že dolgo časa prav grda in nestvarna jayna in zakulisna borba. Treba je, da se vsi državni uslužbenci zavedo važnosti svojih gospodarskih ustanov in da se kakor en mož postavijo na stran svojih zadrug v obrambi proti neutelemenim in krivičnim napadom.

Hranilni in posojilni konzorcij v Ljubljani. Meseca novembra se je vršil redni občni zbor navedene ljubljanske kreditne zadruge drž. nameščencev, kjer so se spremenila pravila glede odpisovanja vrednosti zadružnega doma. Predlog uprave je bil v celoti sprejet. Nato se je prečitalo poročilo revizorja Zveze nabavljajnih zadrug v Beogradu, ki je opozoril na razne manjše

nedostatke v notranjem poslovanju zadruge. Predsednik direktor g. Josip Reischer je poročal, da vodi sedanji upravni odbor vse poslovanje točno po navodilih in nasvetih revizorja in da se bodo grajani nedostatki, kolikor že niso odpravljeni, nemudoma v celoti odpravili. V bodoče se ne bo pri dajanju posojil pobiral noben upravni prispevek več, obroki vračil se bodo za naprej obrestovali, kar bo oboje znatno pocenilo posojila. Upravni odbor je tudi izdatno znižal režijske stroške, zlasti osebne izdatke, tako da se bodo s tem izravnali nižji dohodki zaradi znižanih obresti od posojil. Uprava si prizadeva kar najbolj znižati dolg, najet za zidavo zadružnega poslojja in so doseženi uspehi velike važnosti za zadrugo. — Dostavljamo še, da je odstopil dolgoletni pisarniški ravnatelj konzorcija, upokojeni rač. nadstvenik gospod Ivan Rostan.

Upokojenec.

Poglavitne točke programa Društva državnih upokojencev (enk) v Ljubljani: I. lzenačenje pokojninskih prejemkov starih upokojencev s prejemki novih; II. redno izplačevanje pokojnin; III. neomejena znižana vožnja po drž. železnicah; IV. dovolitev zaposlitve upokojencev v državnih in samoupravnih uradih; V. hitro priznanje in nakazovanje pokojnin; VI. odprava kulučka za upokojence.

Posmrtna samopomoč zagrebških upokojencev. V okrilju upokojenske organizacije je ustanovljen posmrtni sklad, ki šteje danes že 2.245 članov. Od teh jih stanuje v Zagrebu 1.007, drugod v savski banovini pa 1238. Izrednih članov ima posmrtni sklad še 546, od teh iz Zagreba 225, iz pokrajine pa 290. Mesečni prispevek za sklad znaša 3 Din.

Novo železniške tarife. Prejeli smo od prijatelja lista ta-le dopis: »S 1. novembrom t. l. so stopile v veljavo nove potniške ta-

rife na železnicah. Moramo priznati, da so cene za potniške vlake najcenejše v primeru cenam v drugih državah. Žal pa se je na drž. upokojence čisto pozabilo; samo trikrat na leto polovična vožnja je vendar le premalo. Prosili bi, da bi se nam vsaj vsak mesec enkrat podelila pravica do polovične vožnje; saj imamo tudi mi upokojenci, posebno tisti, ki stanujejo izven mesta, potrebo, da se peljemo ali, da si kaj nabavimo, ali pa da potujemo na posej k sorodnikom. Železniška uprava bi bila pa na dobičku, ker se bo vsak upokojenec poslužil te ugodnosti, kajti pri sedanji še dražji tarifi ni mogoče, da bi se podal na potovanje. Upajmo, da se bo ugodilo ti prošnji vsaj z novim letom 1934, saj obljubila se nam je ta ugodnost že česče. — Državni upokojenec.«

Po svetu.

Iz novega madžarskega pokojninskega zakona. V novem madžarskem zakonu o pokojninah je med drugimi tudi nenavadna določba o rodbinski pokojnini. Po tem predpisu bo dobila vdova državnega uslužbenca, ki je 20 let mlajša od pokojnega moža, samo polovico rodbinske pokojnine, ki bi ji sicer po zakonu pripadala. Če je pa vdova za 30 let mlajša od pokojnega moža, izgubi sploh pravico do družinske pokojnine (vdovnine).

Proti podaljšanju božičnih počitnic. Avstrijska učiteljska zveza na Dunaju je pri avstrijskem prosvetnem ministru protestirala proti podaljšanju božičnih šolskih počitnic. To podaljšanje je izvršilo ministru samo, ne da bi bilo povprašalo navedeno organizacijo za svet. Avstrijska učiteljska zveza je javno izrazila svoje najresnejše pomisleke proti neprestanemu omejevanju vzgojnega in izobraževalnega vpliva šole na mladino. Zlasti je nasprotna nespametnemu in nepotrebnemu podaljševanju šolskih počitnic, ker je šolska mla-

dina itak zaradi raznih varčevalnih ukrepov (združitve razredov, delitev pouka zaradi štednje s kurivom itd.), že itak v napredu ogrožena.

S češkoslovaških železnic. V prvih desetih mesecih leta 1931. je bilo na češkoslovaških državnih železnicah odpuščenih iz službe nad 12.000 železniških uslužbencev. Med odpuščenimi so predvsem slabo ocenjeni, za službo nesposobni in politično nezanesljivi nameščenci. Stalež železničarjev na dan 1. novembra 1931 se je namraj številu na dan 31. decembra 1932 zmanjšal za 12%. Število pogodbenih uradnikov je v istem razdobju padlo za 29%. Posebnost je dejstvo, da je prometno ministru odpuščene uslužbenice stavilo na razpolago drugim ministru, ter jih, če ni bilo službenih zadržkov, priporočilo za sprejem. — Hkrati je češkoslovaška železniška uprava močno znižala vozne cene, tako da so se vozne v osebnem prometu znižale za 6 do 12%, prevoz blaga pa za 6 do 22%. Uvedle so se razne vozovne ugodnosti, ugodnosti za izletnike, turiste, stalne vozovnice in drugi ukrepi, ki naj bi povečali promet.

Število uradništva v Avstriji. Kakor znano so pričeli v Avstriji z letom 1932. na podlagi posebnega zakona zniževati število državnega aktivnega uslužbenstva. V letu 1932. je bilo število zmanjšano za 3327 oseb, v letu 1933. pa za 1683, tako, da se je stalež uslužbenstva v obeh letih znižal za 5010 oseb. Od teh jih je 1444 uslužbencev javne uprave, ostalo odpade na državne zavode in monopole. Od leta 1932. je padlo število uslužbenstva od 95.159 oseb na 93.476 uslužbencev.

Upokojitve visokih francoskih častnikov. V kratkem bo na Francoskem zaradi dosežene najvišje dopustne starosti upokojenih 27 divizijskih in 47 brigadnih generalov. Po predpisih morajo namreč prvi stopiti v pokoj najkasneje za 62. letom starosti, brigadni generali pa, ko dosežejo 60. leto starosti.

**DEŽNIKE
NOGAVICE**

VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznato solidni in elegantni izdelavi
oddajamo po tovarniških cenah
V NAŠIH PRODAJALNAH V LJUBLJANI

PREŠERNOVA ULICA 20
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

prva jugoslovanska tovarna dežnikov in nogavic

JOSIP VIDMAR

Poravnajte naročnino!

*Varno naložite
svoj denar v*

VZAJEMNI POSOJILNICI

REGISTROVANI ZADRUGI Z OMEJENO ZAVEZO
V LJUBLJANI ♦ MIKLOŠČEVA CESTA ŠT. 7
POLEG GRAND HOTELA UNION V LASTNI PALAČI

Obrestuje najugodnejše
Telefonska številka 2412
Štev. poštne hran. 11.165

**UČITELJSKE TISKARNE
LJUBLJANA MARIBOR
FRANČIŠKANSKA 6 TYRŠEVA ULICA 44
TELEFON ŠTEV. 3397 TELEFON ŠTEV. 2628
RAČUN POŠTNE HRANILNICE ŠTEV. 10.761**

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjižarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira pisemskega papirja, razglednic in slik. Cene solidne! — Postrežba točna! — Zahtevajte cenik!

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenga blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preorog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

ŠIRITE

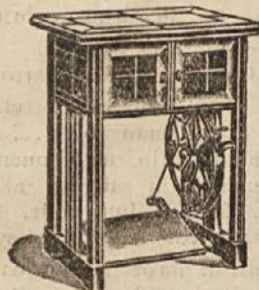
„NAŠ GLAS“!

Priporočamo tvrdko

M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

Priporočamo Vam najboljšo šivalno stroje in kolose

Adler, Gritzner
Švicarski pletilni stroji
Dubied

Brezplačen ponk v vезenju

Večletno jamstvo

edino le pri tvrdki

Jos. Petelinc, Ljubljana
Tel št. 2913. za vodo

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

F. Z. Z. O. Z.

Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadrugi državnih železničarjev in pri tvrdki Teokarovič.

Širite zadržno misel med svojimi tovariši!